

**EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME**

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

ČETVRTO ODJELJENJE

**PREDMET ŠEKEROVIĆ I PAŠALIĆ protiv BOSNE I
HERCEGOVINE**

(Aplikacije br. 5920/04 i 67396/09)

PRESUDA

STRASBURG

8. mart 2011. godine

*Ova Presuda će postati konačna pod uslovima iz člana 44. stav 2. Konvencije.
Može biti predmet redakture.*

U predmetu Šekerović i Pašalić protiv Bosne i Hercegovine,
Evpski sud za ljudska prava (Četvrto odjeljenje), zasjedajući u vijeću u
sastavu:

Nicolas Bratza, *predsjednik*

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

Sverre Erik Jebens,

Päivi Hirvelä,

Ledi Bianku,

Vincent A. de Gaetano, *sudije,*

i Lawrence Early, *Registrar Odjeljenja,*

nakon vijećanja zatvorenog za javnost, održanog dana 15. februara 2011.
godine, donosi sljedeću presudu usvojenu istoga dana:

POSTUPAK

1. Ovaj predmet je otvoren na osnovu dvije aplikacije (br. 5920/04 i 67396/09) koje su protiv Bosne i Hercegovine podnijeli Sudu, u skladu sa članom 34. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Konvencija) dvoje građana Bosne i Hercegovine, gospodin Mladen Šekerović i gospođa Anka Pašalić (“aplikanti”), dana 29. decembra 2003. godine, odnosno 5. oktobra 2009. godine.

2. Gospođu Pašalić je zastupao gospodin B. Ćupović. Vladu Bosne i Hercegovine (Vlada) je zastupala gđa M. Mijić, agent.

3. Aplikanti su se žalili da domaće presude koje su donesene u njihovu korist, a kojima je utvrđena sistematična diskriminacija u penzijskom sistemu i naređeno preduzimanje određenih opštih mjera, nisu izvršene. Predmet je sličan predmetu *Karanović protiv Bosne i Hercegovine*, br. 39462/03, 20. novembar 2007. godine.

4. Dana 17. marta 2010. godine predsjednik Četvrtog odjeljenja je odlučio da Vladu obavijesti o podnesenim aplikacijama. Takođe je odlučeno da se istovremeno donese odluka o prihvatljivosti i meritumu aplikacija (član 29, stav 1).

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Gospodin Šekerović je rođen 1932. godine i živi u Tuzli, Bosna i Hercegovina. Gospođa Pašalić je rođena 1926. godine i živi u Beogradu, u Srbiji.

6. Gospodinu Šekeroviću dodijeljena je starosna penzija 1984. godine, a gospođi Pašalić 1981. godine.

7. Godine 1992. godine oni su se odselili sa teritorije koja danas pripada Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija) na teritoriju današnje Republike Srpske (i Federacija i Republika Srpska su sada "Entiteti"). Dok su bili interno raseljeni, primali su penzije od Penzionog fonda Republike Srpske (Fond PIO Republike Srpske).

8. Vrativši su u Federaciju 2000, odnosno 2001. godine, aplikanti su bezuspješno tražili da im se isplata penzija prebaci sa Fonda PIO Republike Srpske na Zavod PIO/MIO Federacije Bosne i Hercegovine. Zbog toga su 2002. godine podnijeli aplikacije Domu za ljudska prava, domaćoj instituciji za ljudska prava koja je formirana Aneksom 6 Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

9. Dana 10. januara 2003. godine Dom za ljudska prava je donio vodeću odluku za troje aplikanata, među kojima je bio i jedan od aplikanata u predmetnom slučaju (gospođa Pašalić) i aplikant iz predmeta *Karanović* (naveden iznad), koji su penzionisani prije rata na teritoriji današnje Federacije, a koji su se u toku rata preselili na teritoriju današnje Republike Srpske, a koji su, samo iz tog razloga, nastavili da primaju penziju iz Fonda PIO Republike Srpske uprkos činjenici da su se vratili u Federaciju nakon rata (u skladu sa Sporazumom o penzijama, pogledati tačku 16 ispod). Na taj način su oni tretirani drugačije od onih koji su ostali na teritoriji današnje Federacije u toku rata. Dom za ljudska prava je smatrao da je to drugačije postupanje diskriminatorno i da predstavlja prepreku povratku raseljenih lica u njihove predratne domove (penzije koje isplaćuje Fond PIO Republike Srpske su obično manje od penzija koje isplaćuje Zavod PIO/MIO Federacije, a troškovi života su obično veći u Federaciji). Nadalje, utvrdio je da situacija na koju se aplikanti žale ima rasističke konotacije (s obzirom na prirodu rata, da je stanovništvo koje se iselilo sa teritorije današnje Federacije na teritoriju današnje Republike Srpske u toku rata prvenstveno bilo srpske nacionalnosti, a ono koje je ostalo je bilo uglavnom bošnjačke i hrvatske nacionalnosti). Dom za ljudska prava je naredio Federaciji: (a) da preduzme sve neophodne zakonodavne i upravne radnje do 10. jula 2003. godine da bi se osiguralo da aplikanti ne budu više diskriminirani, naročito u poređenju sa onim penzionerima koji su u toku rata ostali na teritoriji današnje Federacije; i (b) da aplikantima izvrši

nadoknadu razlike između penzija koje im je isplaćivao Fond PIO Republike Srpske i iznosa koji bi primali od Zavod PIO/MIO Federacije od datuma podnošenja aplikacija Domu za ljudska prava do dana kada Federacija postupi po nalogu Suda iz tačke (a) ovog paragrafa.

10. Ocjenivši da bi njena penzija iz Zavoda PIO/MIO Federacije bila manja od ostvarenog iznosa penzije koju je primala iz PIO Republike Srpska, dana 22. jula 2003. godine je Zavod PIO/MIO Federacije obavijestio je gospođu Pašalić da joj neće isplatiti nikakvu nadoknadu. Zavod PIO/MIO Federacije je zanemario činjenicu da u to vrijeme penzioneri u Republici Srpskoj, za razliku od penzionera u Federaciji, nisu primali nominalni iznos svojih penzija, nego samo njihov dio, zbog fiskalnih problema u tom Entitu.

11. Slučaj gospodina Šekerovića se još vodio kada je Dom za ljudska prava prestao da postoji 31. decembra 2003. godine. Ustavni sud Bosne i Hercegovine (Ustavni sud) je preuzeo njegov predmet i dana 27. juna 2007. godine donio presudu sličnu onoj u slučaju gospođe Pašalić.

12. Dana 14. decembra 2007. godine je Zavod PIO/MIO Federacije odlučio da gospodinu Šekeroviću isplati 8.345 konvertibilnih maraka (KM)¹ kao nadoknadu za razliku između iznosa koji je primio od Fonda PIO Republike Srpska u period između 16. aprila 2002. godine i 30. novembra 2007. godine i iznosa koji bi primio od Zavoda PIO/MIO Federacije u istom periodu. Takođe je odlučio da tu razliku nastavi plaćati i u budućnosti. U martu 2008. godine, naprimjer, aplikant je primio 531,00 KM od Fonda PIO Republike Srpska i 105,00 KM od Zavoda PIO/MIO Federacije.

13. Nakon donošenja presude u predmetu *Karanović*, iznad navedene, Zavod PIO/MIO Federacije je promijenio svoju praksu i pristao da gospođi Pašalić nadoknadi razliku između iznosa koji je stvarno primila od Fonda PIO Republike Srpske (a ne nominalnog iznosa njene penzije od Fonda PIO Republike Srpske) i iznosa koji bi primila od Zavoda PIO/MIO Federacije u period nakon 18. februara 2002. godine. Kako bi utvrdio iznos koji joj treba isplatiti, 23. juna i 22. jula 2008. godine Zavod PIO/MIO Federacije je zatražio od Fonda PIO Republike Srpske da navede iznos koji je stvarno isplaćen gospođi Pašalić. Fond PIO Republike Srpska nije odgovorio. Dana 3. jula i 28. avgusta 2008. godine Zavod PIO/MIO Federacije je poslao dopise gospođi Pašalić (jedan na adresu u Sarajevu, a drugi na adresu u Beogradu), ali su se vratili kao neuručeni (adresat nepoznat). Konačno je, u junu 2010. godine aplikantica dostavila potrebne podatke i Zavod PIO/MIO Federacije je u julu 2010. godine isplatio gospođi Pašalić 1.425,00 KM (odnosno, 839,00 KM za 2002, 530,00 KM za 2003. i 56,00 KM za 2004. godinu). Od 2005. godine aplikantica očito prima veći iznos od Fonda PIO Republike Srpske nego što bi primala od Zavoda PIO/MIO Federacije (tako

1. Konvertibilna marka ima isti fiksni kurs prema evru kao što je imala njemačka marka (1 evro = 1,95583 konvertibilnih maraka).

je ona u aprilu 2010. godine primila 627,00 KM od Fonda PIO Republike Srpske, dok bi od Zavoda PIO/MIO Federacije primila 483,00 KM).

14. Dana 13. oktobra 2010. godine je Ustavni sud utvrdio da njegova odluka u predmetu gospodina Šekerovića od 27. juna 2007. godine nije izvršena, jer on još nije dobio rješenje na penziju od Zavoda PIO/MIO Federacije (pogledati tačku 19 ispod).

15. Prema zvaničnim podacima, prosječna penzija je uvijek bila manja u Republici Srpskoj nego u Federaciji. Ta razlika je, međutim, smanjena: dok je 2003. godine prosječna penzija bila 133,00 KM, u Republici Srpskoj i 192,00 KM u Federaciji, 2009. godine ovi iznosi su bili 335,00 KM u Republici Srpskoj i 346,00 KM u Federaciji. Štaviše, penzioneri u Republici Srpskoj sada primaju, kao i oni u Federaciji, nominalne iznose svojih penzija (do nedavno su ovi prvi, za razliku od ovih drugih, primali samo dio iznosa nominalnih penzija zbog fiskalnih problema u tom Entitetu).

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Mjerodavno domaće pravo

16. Sporazum o penzijama² između domaćih penzionih fondova je stupio na snagu 27. marta 2000. godine. U skladu sa članom 2, stav 1. tog Sporazuma, osobe koje su primale penziju od, na primjer, Fonda PIO Republike Srpske na dan 27. mart 2000. godine će nastaviti da primaju penzije od tog Fonda, čak i ako se nakon toga presele u Federaciju.

17. Svi penzioneri koji žive u jednom Entitetu imaju jednak pristup zdravstvenoj zaštiti, bez obzira da li primaju penzije od tog Entiteta ili drugog Entiteta (član 2, stav 2. Sporazuma o zdravstvenoj zaštiti³).

18. Penzije ne podliježu plaćanju poreza ni u jednom Entitetu, bez obzira da li se primaju iz dotičnog Entiteta, iz drugog Entiteta ili iz inostranstva (pogledati Zakon o porezu na dohodak iz 2008. godine⁴ i Zakon o porezu na dohodak iz 2006. godine⁵).

2. Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 24/00 od 30. juna 2000. godine i Službeni glasnik Republike Srpske br. 15/00 od 5. juna 2000. godine.

3. Službeni list Bosne i Hercegovine br. 30/01 od 18. decembra 2001. godine, Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 8/02 od 28. februara 2002. godine, Službeni glasnik Republike Srpske br. 9/02 od 25. februara 2002. godine i Službeni glasnik Distrikta Brčko br. 6/02.

4. Službene novine Federacije br. 10/08 od 5. marta 2008. godine, izmjene i dopune objavljene u Službenim novinama br. 9/10 od 26. februara 2010. godine

5. Službeni glasnik Republike Srpske br. 91/06 od 20. septembra 2006. godine, izmjene i dopune objavljene u Službenom glasniku br. 128/06 od 29. decembra 2006, 120/08 od 22. decembra 2008. i 71/10 od 23. jula 2010. godine.

B. Mjerodavna domaća praksa

19. Bivši Dom za ljudska prava i Ustavni sud su donijeli četiri odluke koje se odnose na devetnaest penzionera (uključujući i aplikante iz ovog predmeta) kojima je prije rata dodijeljena penzija na teritoriji današnje Federacije, a koji su se u toku rata preselili na teritoriju današnje Republike Srpske i koji su, samo iz tog razloga, nastavili da primaju penziju iz Fonda PIO Republike Srpske uprkos tome što su se vratili u Federaciju nakon rata. Oni su utvrdili da je to postupanje jednako diskriminaciji i naredili da Federacija preduzme određene opšte mjere (pogledati tačku 9 iznad). Ustavni sud smatra da puno izvršenje ovih presuda znači da se aplikantima odobre penzije iz Zavoda PIO/MIO Federacije i da se pozitivno zakonodavstvo izmijeni na način da svima koji se nalaze u toj situaciji omogući da traže penzije od Zavoda PIO/MIO Federacije (pogledati odluke CH/02/9364 od 13. decembra 2007. godine i CH/00/6413 od 13. oktobra 2010. godine).

20. Nasuprot tome, što se tiče onih kojima je odobrena penzija na teritoriju današnje Federacije, a koji su se u toku rata preselili na teritoriju današnje Republike Srpske, a koji se nisu vratili u Federaciju nakon rata, isti organi su utvrdili da činjenica da su primali penzije iz Fonda PIO Republike Srpske (umjesto većih penzija Zavoda PIO/MIO Federacije) ne dostiže nivo diskriminacije (Odluka Doma za ljudska prava CH/03/12994 od 4. novembra 2003. godine i odluka Ustavnog suda AP/272/08 od 28. aprila 2010. godine).

PRAVO

I. SPAJANJE APLIKACIJA

21. S obzirom na njihovu zajedničku činjeničnu i pravnu pozadinu, Sud je odlučio da ove dvije aplikacije treba da budu spojene u skladu sa članom 42, stav 1. Poslovnika Suda.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. KONVENCIJE I ČLANA 1 PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

22. Aplikanti se žale na neizvršenje domaćih predmetnih presuda. Pozivaju se na član 6. Konvencije i član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Član 6, u relevantnom dijelu, glasi kako slijedi:

“Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza, svako ima pravo nai javnu raspravu u razumnom rokusudom.....”

Član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju propisuje:

“Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje takve zakone koje smatra potrebnim da bi nadzirala korištenje imovine u skladu s općim interesima ili da bi osigurala naplatu poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

A. Prihvatljivost

23. Vlada tvrdi da je odluka Ustavnog suda u predmetu gospodina Šekerovića u potpunosti izvršena u decembru 2007. godine kada je Zavod PIO/MIO Federacije isplatio ne samo razliku između iznosa koji je aplikant primio od Fonda PIO Republike Srpske i iznosa koji bi primio od Zavoda PIO/MIO Federacije, nego je također pristalao da mu plaća svaku takvu razliku i u budućnosti. Gospodin Šekerović nakon toga, više nije mogao da tvrdi da je žrtva povrede Konvencije.

Što se tiče gospođe Pašalić, Vlada tvrdi da je odluka Doma za ljudska prava u potpunosti izvršena u julu 2010. godine kada je Zavod PIO/MIO Federacije isplatio razliku između iznosa koji je aplikantica primila od Fonda PIO Republike Srpske i iznosa koji bi primila od Zavoda PIO/MIO Federacije. Kako je ova aplikantica dostavila samo podatke potrebne za obračun i plaćanje razlike u junu 2010. godine, nakon što je podnijela tužbu Sudu, zloupotrebila je pravo na podnošenje pojedinačne predstavke (član 35, stav 3, tačka (a) Konvencije). Uzimajući u obzir također veličinu predmetnog iznosa, Vlada tvrdi da aplikantica nije pretrpila značajnu štetu (član 35, stav 3, tačka (b) Konvencije).

24. Gospodin Šekerović nije podnio pismeno izjašnjenje kao odgovor na izjašnjenje Vlade. Gospođa Pašalić je tvrdila da je napustila Sarajevo u junu 2005. godine zbog odbijanja Zavoda PIO/MIO Federacije da joj odobri penziju, bez obzira na naredbu Doma za ljudska prava od 10. januara 2003. godine i da joj se ne može prigovarati što nije Zavod obavještavala o svom boravištu nakon toga.

25. Sud konstatuje da je Vlada, u svojim prigovorima, pošla od pretpostavke da izvršenje domaćih odluka koje su predmet razmatranja ne zahtijeva ništa više od isplate nadoknade za razliku između iznosa koji bi aplikanti primili od Fonda PIO Republike Srpske i iznosa koji bi primili od Zavoda PIO/MIO Federacije. Vlada, dakle, uzima kao početnu tačku da je prelazak aplikantovog prava na penziju sa Fonda PIO Republike Srpske na Zavod PIO/MIO Federacije nepotreban. Sud smatra da ovo zadire u samu srž pitanja da li su domaće odluke izvršene, kako se zahtijeva članom 6. Konvencije i članom 1. Protokola br. 1 Konvencije (pogledati tačke 27-28

ispod). Shodno tome, ovo pitanje će na prikladniji način biti ispitano u fazi odlučivanja o meritumu.

26. Ova tužba takođe nije ni očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. Konvencije niti je neprihvatljiva po drugom osnovu. Zbog toga mora biti proglašena prihvatljivom.

B. Meritum

27. Aplikanti smatraju da potpuno izvršenje domaćih odluka koje su predmet razmatranja zahtijeva da se njihovo pravo na penziju prenese na Zavod PIO/MIO Federacije.

28. Vlada se s tim ne slaže. Ona tvrdi da je jedina razlika između onih koji su živjeli u Federaciji dok su primali penziju od Fonda PIO Republike Srpske i onih koji su živjeli tamo dok su primali penziju od Zavoda PIO/MIO Federacije bila u razlici u iznosu dodijeljene penzije (pogledati tačke 17-18 iznad), koja se tokom vremena smanjivala (pogledati tačku 15 iznad). Šta više, aplikantima jeste isplaćena nadoknada i nastavit će da se isplaćuje nadoknada za eventualnu razliku između penzija Fonda PIO Republike Srpske i penzija kolike bi bile da ih isplaćuje Zavod PIO/MIO Federacije (pogledati tačke 12-13 iznad). Vlada je smatrala da zbog toga nije bilo potrebe da se izvršenje prava aplikanta na penziju prenese sa Fonda PIO Republike Srpske na Zavod PIO/MIO Federacije.

29. Opšti principi u vezi sa izvršenjem presuda su nedavno ponovljeni u predmetu *Burdov protiv Russia (br. 2)*, br. 33509/04, para. 65-70, ECHR 2009-....

30. Sud je već razmatrao pitanje pokrenuto u ovom predmetu u predmetu *Karanović*, citiranom iznad, i odlučio da je izvršenje slične domaće odluke zahtijevalo da se izvršenje prava aplikanta na penziju prenese sa Fonda PIO Republike Srpske na Zavod PIO/MIO Federacije. Takođe je utvrdio da činjenica da je razlika između penzija koje isplaćuju ovi fondovi postala manja nakon donošenja domaće predmetne odluke nema nikakvog značaja za obavezu Tužene strane da je izvrši. Ustavni sud je kasnije došao do istog zaključka u predmetnom slučaju aplikanta: uprkos činjenici da se Zavod PIO/MIO Federacije složio da isplati gospodinu Šekeroviću razliku između njegove sadašnje penzije i onoga što bi primao kao penziju od Zavoda PIO/MIO Federacije i da nastavi plaćati svaku takvu razliku u budućnosti, Ustavni sud je utvrdio da gospodinu Šekeroviću umjesto toga treba odobriti penziju Zavoda PIO/MIO Federacije (pogledati tačku 14 iznad). Takođe je i u drugom predmetu naredio da se odgovarajuće pozitivno zakonodavstvo izmijeni kako bi omogućilo svima ostalima koji se nalaze u toj situaciji da podnesu zahtjev za penziju Zavodu PIO/MIO Federacije (pogledati tačku 19 iznad). Sud, prema tome, ne vidi razloga zašto bi odstupio od prakse iz predmeta *Karanović*.

31. Kako je prošlo mnogo godina od kada su domaće presude postale konačne, a odgovarajuće pozitivno zakonodavstvo nije izmijenjeno i dopunjeno kako bi omogućilo aplikantima i svima ostalima koji se nalaze u toj situaciji da podnesu zahtjev za penziju Zavodu PIO/MIO Federacije, Sud odbija prigovore Vlade (pogledati tačke 23-25 iznad) i utvrđuje da je došlo do povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

III. NAVODNA POVREDA ČLANA 13. KONVENCIJE

32. Gospođa Pašalić, bez daljeg podnošenja dokaza, tvrdi da je u njenom slučaju došlo do povrede člana 13.

33. Sud smatra da je ova tvrdnja očito neosnovana zbog nedostatka dokaza i da mora biti odbijena u skladu sa članom 35, stavovi 3. i 4. Konvencije.

IV. NAVODNA POVREDA ČLANA 14. KONVENCIJE U VEZI SA ČLANOM 1. PROTOKOLA BR. 1

34. Na kraju, gospođa Pašalić navodi da je neizvršenje domaće predmetne odluke dostiglo nivo povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. Član 14. propisuje:

“Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.”

35. Vlada je osporila taj argument, oslanjajući se na razloge navedene u tački 28 iznad.

36. U skladu sa praksom Suda, član 14. dopunjava druge suštinske odredbe Konvencije i njenih Protokola. On ne postoji nezavisno jer ima dejstvo samo u vezi sa “uživanjem prava i sloboda” kojeg štite ove odredbe. Iako primjena člana 14. ne pretpostavlja povredu ovih odredbi – i u toj mjeri je nezavisna – ne može biti mjesta njenoj primjeni osim ako predmetne činjenice ne spadaju “u domen” jedne ili više ovih odredbi (*Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine* [GC], br. 27996/06 i 34836/06, tačka 39, 22. decembar 2009. godine, i organi vlasti navedeni u njoj). Sud je dalje utvrdio da diskriminacija znači različito tretiranje, bez objektivnog i razumnog opravdanja, osoba u sličnim situacijama. “Bez objektivnog i razumnog opravdanja” znači da se razlikom koja je u pitanju ne postiže “legitiman cilj” ili da ne postoji “razuman odnos proporcionalnosti između upotrebljenih sredstava i cilja koji se nastoji postići” (ibid, tačka 42).

37. Nesporno je da činjenice iz ovog predmeta spadaju “u domen” člana 1. Protokola br. 1 Konvencije (pogledati tačku 31. iznad) i da je stoga član 14. u vezi sa tom odredbom primjenjiv. Okrećući se meritumu ove tužbe,

konstatuje se da je domaća institucija, Dom za ljudska prava utvrdio da su aplikanti i drugi penzioneri koji su se nakon rata vratili iz Republike Srpske u Federaciju bili diskriminirani u poređenju sa penzionerima koji su u toku rata ostali u današnjoj Federaciji bez ikakvog objektivnog i razumnog opravdanja za takvim različitim tretmanom (vidi tačku 9 iznad). Sud ne vidi nikakav razlog za odstupanje od te odluke. Uzimajući u obzir da je utvrdio da mjere navedene u toj domaćoj odluci još uvijek nisu provedene (pogledati tačku 31 iznad), Sud smatra da se i dalje nastavlja diskriminacija aplikanta samo na osnovu njegovog statusa bivšeg interno raseljenog lica. Zbog toga je došlo do povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1.

V. PRIMJENA ČLANOVA 46. i 41. KONVENCIJE

A. Član 46. Konvencije

38. Član 46. Konvencije, u svom relevantnom dijelu, glasi:

„1. Visoke strane ugovornice preuzimaju obvezu počinovati se konačnoj presudi Suda u svakom predmetu u kojem su stranke.

2. Konačna odluka Suda dostavlja se Komitetu ministara koji nadgleda njezino provođenje“.

39. Sud je u predmetu *Karanović*, koji je ranije citiran u Presudi, našao da je povreda člana 6. Konvencije rezultat neizvršenja slične domaće odluke i utvrdio je da činjenice iz predmeta ukazuju na postojanje nedostatka koji utiče na cijelu jednu kategoriju stanovništva (one kojima je penzija odobrena prije rata na teritoriji današnje Federacije, koji su se onda preselili na teritoriju današnje Republike Srpske u toku rata i koji su, samo iz tog razloga, nastavili da primaju penzije iz Fonda PIO Republike Srpske uprkos njihovom povratku u Federaciju nakon rata). Naredio je određene pojedinačne mjere (uključujući prenos izvršenja prava aplikanta na penziju na Zavod PIO/MIO Federacije), ali je ostavio Tuženoj strani da izabere opšte mjere, što će biti predmet nadzora Komiteta ministara, koje će usvojiti kako bi okončala povredu koju je Sud utvrdio. Nakon donošenja presude u predmetu *Karanović*, Tužena strana je odlučila da izvrši druge slične domaće odluke (ukupno četiri odluke koje se odnose na devetnaest osoba, uključujući aplikante iz ovog predmeta) tako što će im platiti razliku između iznosa koji su primili od Fonda PIO Republike Srpske i iznosa koji bi primili od Zavoda PIO/MIO Federacije (pogledati tačke 12-13 iznad). Prema navodima Vlade, ima više od 3,500 osoba u sličnoj situaciji koje još nisu dobile odluke u svoju korist. Međutim, nikakve mjere do sada nisu preduzete u pogledu njih.

40. Sud u ovom slučaju smatra, kao i Ustavni sud, da predmetne domaće odluke podrazumijevaju izmjenu relevantnog zakonodavstva kako bi se omogućilo aplikantima i svima ostalima u takvoj situaciji da podnesu zahtjev za penziju Zavodu PIO/MIO Federacije (pogledati tačku 31 iznad). Ne može se isključiti mogućnost da bi Sud mogao doći do istog zaključka u nekom budućem predmetu koji se odnosi na neizvršenje domaće odluke ove vrste. Štaviše, iako je istina da je samo devetnaest osoba do sada dobilo presudu u svoju korist, mnogi drugi bi mogli da ih dobiju u budućnosti prema podacima koje je dostavila Vlada. Kako opšte mjere koje je naredio Ustavni sud u sličnom slučaju (pogledati tačku 19 iznad) još nisu izvršene, izgleda da ne bi bilo osnova za odbijanje nekog sličnog budućeg slučaja samo zato što se aplikant nije žalio Ustavnom sudu Ustavnom sudu (pogledati predmet *Halilović protiv Bosne i Hercegovine br. 23968/05*, stav 22, 24. novembar 2009. godine, u kome je Sud odbacio prigovor Vlade da je aplikant propustio da podnese odgovarajuću žalbu Ustavnom sudu, jer opšte mjere koje je taj sud naredio u sličnom predmetu nisu bile izvršene). Zbog toga, iako u principu nije na Sudu da odlučuje koje mjere za otklanjanje povrede mogu biti prikladne kako bi Tužena strana ispunila obaveze iz člana 46, povreda koja je utvrđena u ovom predmetu ne ostavlja nikakav stvarni izbor u pogledu mjera koje su potrebne da se ona otkloni.

41. U ovim uslovima, s obzirom na veliki broj mogućih aplikanata, koji predstavljaju prijetnju budućoj efikasnosti za primjenu mehanizma Konvencije, Sud smatra da Tužena strana mora osigurati izmjene relevantnog zakonodavstva kako bi se omogućilo aplikantima i svima ostalima koji se nalaze u takvoj situaciji (naime, onima kojima je prije rata dodijeljena penzija u današnjoj Federaciji, a koji su se u toku rata preselili u današnju Republiku Srpsku, a koji su, samo iz tog razloga, nastavili da primaju penziju iz Fonda PIO Republike Srpske uprkos činjenici da su se vratili u Federaciju nakon rata) da podnesu zahtjev, ukoliko to žele, za penziju Zavodu PIO/MIO Federacije. Mora biti naglašeno da se ovaj nalog ne odnosi na one koji se nisu vratili u Federaciju nakon rata (pogledati tačku 20 iznad). Rekavši to, oni kojima je penziju dodijelio Zavod PIO/MIO Federacije nakon povratka iz Republike Srpske treba da, kao bilo koji drugi penzioner Zavoda PIO/MIO Federacije, zadrže pravo na penziju čak i ako se kasnije odsele u inostranstvo (kao gospođa Pašalić, koja je odselila u Srbiju nakon što je Dom za ljudska prava donio odluku u njenu korist).

B. Član 41. Konvencije

42. Član 41. Konvencije propisuje:

„Kada Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije ili njenih protokola, a unutrašnje pravo dotične Visoke strane ugovornice omogućuje samo dijelomičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravedno zadovoljenje oštećenoj strani“.

1. Odšteta

43. Kako gospodin Šekerović nije podnio zahtjev za pravedno zadovoljenje, Sud smatra da nema potrebe da mu se dodijeli neki iznos na račun toga.

44. Gospođa Pašalić je tražila 12.000,00 evra u pogledu nematerijalne štete. Vlada je ovaj iznos smatrala previsokim. Obavljajući pravednu procjenu, kako nalaže član 41. Konvencije, Sud dosuđuje gospođi Pašalić 5.000,00 evra u tom pogledu.

2. Troškovi i izdaci

45. Aplikanti nisu tražili nadoknadu troškova i izdataka.

3. Zatezne kamate

46. Sud smatra da je priklado da se zatezne kamate računaju na osnovu najniže kreditne stope Evropske centralne banke na koju se dodaje tri posto.

IZ GORE NAVEDENIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Odlučuje* da spoji aplikacije;
2. *Pridružuje meritumu predmeta* preliminarne prigovore Vlade u vezi sa žalbama po članu 6 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 Konvencije, *proglašava* ove žalbe kao i žalbe po članu 14. Konvencije u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 prihvatljivim, a preostali dio aplikacije neprihvatljivom;
3. *Presuđuje* da postoji povreda člana 6. Konvencije i *odbacuje* preliminarne prigovore Vlade u vezi sa tom žalbom;
4. *Presuđuje* da postoji povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju i *odbacuje* preliminarne prigovore Vlade u vezi sa tom žalbom;
5. *Presuđuje* da postoji povreda člana 14. Konvencije u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 u pogledu gospođe Pašalić;
6. *Presuđuje*:
 - (a) da tužena država treba, u roku od šest mjeseci od dana kada ova Presuda postane konačna u skladu s članom 44. stav 2. Konvencije, obezbijediti da se pozitivno zakonodavstvo izmijeni na način da se aplikantima i ostalima koji se nalaze u takvoj situaciji omogući, ako to žele, da traže isplatu penzije od Zavoda PIO/MIO Federacije;

(b) da tužena strana treba, u roku od tri mjeseca od dana kada ova Presuda postane konačna u skladu s članom 44. stav 2. Konvencije, isplatiti gospođi Pašalić, EUR 5,000.00 (pet hiljada evra), plus sve moguće porezne troškove, u pogledu nematerijalne odštete, koje treba preračunati u konvertibilne marke po kursu koji se primjenjuje na dan isplate;

(c) da će od isteka gore navedenog roka od tri mjeseca do isplate, zatezne kamate će biti obračunate na gore navedeni iznos po stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja na koju se dodaje tri posto;

7. *Odbija* preostali dio zahtjeva gospođe Pašalić za pravednu nadoknadu.

Sačinjeno na engleskom jeziku i objavljeno u pisanom obliku dana 8.marta 2007. godine, u skladu s članom 77. stavovi 2. i 3. Pravilnika Suda.

Lawrence Early
Registrar

Nicolas Bratza
Predsjednik